

Eesti keele riigieksami suulise osa tööjuhend

Suuline osa koosneb kolmest ülesandest ja kestab umbes **20 minutit**. Suuline osa kujutab endast vestlust kahe õpilase ning vestlust juhtiva intervjuuerija vahel. Selle osaga kontrollitakse õpilase suhtlus- ning väljendusoskust, mitte tema intelligentsust ega teadmisi mõnes valdkonnas. Õpilane peab olema võimeline väljendama oma mõtteid ja seisukohti.

Sissejuhatav vestlus (kestus umbes 1-2 minutit)

Vestluse eesmärk on üle saada esialgsest närveerimisest. Intervjuuerija suhtleb õpilastega stiilis, mida kasutatakse inimesega esmakohtumisel.

1. Kui õpilased on eksamiruumi sisenenud, paluge neil istuda ja kontrollige õpilaste isikuandmeid.
2. Paluge õpilastel vestluse ajal rääkida selgelt ja valju häälega, et salvestis jääks kuuldav.
3. Alustage salvestamist. Esitlege end ja paluge õpilastel ennast tutvustada (nimi ja vanus).
4. Seejärel esitage mõlemale õpilasele **3–4** küsimust.

Õpilastele peab esitama konkreetseid küsimusi. Ei tohi esitada üldisi küsimusi nt *Rääkige midagi iseendast. Rääkige oma perekonnast vms.*

Intervjuuerija tööjuhend

Valik teemaarendusi:

Räägime pisut teist.

Kas suhtlete sõprade ja tuttavatega eesti või vene keeles? Miks?
Kas te peate end heaks suhtlejaks või olete pigem tagasihoidlik ja kinnine inimene? Miks te seda arvate?
Kas eesti keele oskus on teie jaoks oluline? Miks?
Kui kaua ja kus te olete eesti keelt õppinud?

Mõtleme nüüd pisut tuleviku peale.

Millised plaanid on teil järgnevas paariks aastaks?
Kas kavatsete tulevikus õppima minna? Kuhu? Miks?
Millisel erialal te soovite õpinguid jätkata?

Läheme nüüd vaba aja juurde.

On teil mingeid hobisid? Kui kaua ja miks te selle huvialaga tegelete?
Mida te televiisorist kõige meelsamini vaatate? Miks?
Mis spordialast te huvitatud olete? Miks?
Millist muusikat te kuulate? Miks? Millist muusikat teile ei meeldi kuulata? Miks?
Kas te tahaksite kuhugi väga reisida? Kuhu? Miks?
Kui olulised on teile sõbrad?
Kas veedate aega pigem üksinda või sõprade-tuttavatega? Miks?
Mida te koos pereliikmetega vabal ajal ette võtate?

NB! Intervjuuerija võib ka ise küsimusi esitada (seda juhul, kui ta on kindel, et tema esitatud küsimused vastavad riigieksami/B2-taseme nõuetele).

Esimene ülesanne – piltide kirjeldamine (kestus umbes 7 minutit)

Esimeses ülesandes peab kumbki õpilane kirjeldama kindla teemavaldkonna pilti. Ühele õpilasele antakse rääkimisosa komplektist üks pilt (pilt 1, 2, 3 või 4) ning tema ülesanne on pildil kujutatut (inimesi, tegevust, meeleolu) kirjeldada. Teisele õpilasele antakse samal ajal komplekti kuuluv pildikaart, millel on neli pilti. Tema ülesanne on esitada peale kirjelduse lõppu paar täpsustavat küsimust ja siis öelda, millist pilti vestluskaaslane kirjeldas. Seejärel osad vahetatakse. Selles ülesandes jälgitakse, kuidas õpilane suudab pildil kujutatut kirjeldada ja kaaslane täpsustavatele küsimustele vastata. Samuti hinnatakse õpilase oskust kuulnud kirjelduse põhjal esitada täpsustavaid küsimusi.

Intervjueeriija tööjuhend

Öelge ühele õpilasele:

Nüüd vestleme teemal (nimetage vestluse teema).

Ma annan teile, (nimetage õpilase nimi), ühe pildi.

Ulatage esimesele õpilasele **üks** neljast pildist ja öelge:

Palun ärge näidake seda oma vestluskaaslasele. Kirjeldage sellel pildil

- inimesi
- tegevust
- meeleolu.

Pöörduge teise õpilase poole, ulatage talle pildikaart ja öelge:

*Ma annan teile, (nimetage õpilase nimi), **pildikaardi**, millel on neli pilti. Palun vaadake neid pilte.*

Kuulake oma vestluskaaslane kirjeldust ja mõelge, mis pildist teie vestluskaaslane räägib. Peale kirjelduse lõppu esitage paar täpsustavat küsimust.

Kui esimene õpilane on pilti piisavalt kirjeldanud, siis pöörduge teise õpilase poole ja öelge:

Küsi palun oma vestluskaaslaselt paar täpsustavat küsimust ja öelge, millist pilti teie vestluskaaslane kirjeldas.

Kui teine õpilane on pildi numbri ära arvanud, siis öelge õpilastele:

Täna. Palun andke pildikaart ja pilt tagasi. Nüüd vahetame osad.

Ma annan teile, (nimetage teise õpilase nimi), ühe pildi.

Ulatage teisele õpilasele **üks** ülejäänud kolmest pildist ja öelge:

Palun ärge näidake seda oma vestluskaaslasele. Kirjeldage sellel pildil

- inimesi
- tegevust
- meeleolu.

Pöörduge esimese õpilase poole, ulatage talle pildikaart ja öelge:

*Nüüd annan ma teile, (nimetage esimese õpilase nimi), **pildikaardi**, millel on neli pilti. Palun vaadake neid pilte. Kuulake oma vestluskaaslane kirjeldust ja mõelge, mis pildist teie vestluskaaslane räägib. Peale ettekande lõppu esitage oma vestluskaaslasele paar täpsustavat küsimust.*

Kui teine õpilane on pilti piisavalt kirjeldanud, siis pöörduge esimese õpilase poole ja öelge:

Küsi oma vestluskaaslaselt paar täpsustavat küsimust ja öelge, millist pilti teie vestluskaaslane kirjeldas.

Kui esimene õpilane on pildi numbri ära arvanud, siis öelge õpilastele:

Täna. Palun andke kaart ja pilt tagasi. Läheme nüüd eksami teise ülesande juurde.

Teine ülesanne - kommunikatiivne aktiivsus: Arutlus (kestus umbes 6–7 minutit)

Teine ülesanne on arutlus. Intervjueerija valib **teemalehelt** 1-2 teemat (küsimust) ja palub õpilastel valitud teema(de)l omavahel arutleda. Õpilased peavad esitama oma seisukohti ja neid põhjendama. Õpilastele võib anda ka rohkem teemasid juhul, kui ühe teema arutelu ei õnnestu.

Intervjueerija tööjuhend

Arutlus
Valige **teemalehelt** 1–2 teemat.
Öelge õpilastele:
Nüüd vestleme pisut..... (öelge teemalehelt pealkiri) teemal.
Palun arutlege omavahel, (esitage loendist valitud teema).
Osutage ühele õpilastest ja öelge:
Palun, (öelge õpilase nimi), teie võite alustada!
Kui üks õpilane on aktiivne ning teine passiivne, siis pöörduge aeg-ajalt teise poole ja küsige:
Palun, mida teie sellest arvate? / milline on teie seisukoht? vms.
Kui õpilased on oma seisukohti esitanud ja põhjendanud, siis lõpetage vestlus.
Tänage õpilasi ja minge järgmise ülesande juurde.

Kui suulise osa eksamist võtab osa **üks õpilane**, peab intervjueerija andma õpilasele teema ja paluma õpilasel esitada selle kohta oma arvamust. Läbiviija ise ei pea teema kohta oma arvamust avaldama.

Kolmas ülesanne – kommunikatiivne aktiivsus: OTSUSTAMINE (kestus umbes 5 minutit)

Kolmas ülesanne on otsustamine. Selles ülesandes tuleb õpilastel, tuginedes intervjueerija poolt ette loetud **situatsioonikirjeldusele**, seada **ühes loetelus** esitatud objektid/tegemised tähtsusjärjekorda ning tehtud valikut põhjendada. Kõigepealt avaldab arvamust üks õpilastest, seejärel esitab sama loetelu kohta oma seisukohad teine õpilane.

Intervjueerija tööjuhend

Otsustamine
Valige **üks** loeteludest (1 või 2).
Öelge õpilastele:
Palun vaadake loetelu (nimetage õpilastele valitud loetelu number).
Lugege **situatsioonilehelt** ette situatsioonikirjeldus.
Osutage ühele õpilastest ja öelge:
Palun, (öelge õpilase nimi), teie võite alustada. Palun teil mõne lausega oma järjestust ka põhjendada.
Kui esimene õpilane on oma arvamust avaldanud, pöörduge teise õpilase poole ja öelge:
Mida teeksite teie sellises olukorras? Milline oleks teie järjestus? Põhjendage oma seisukohti.
Kui teine õpilane on oma seisukohti esitanud ja põhjendanud, siis lõpetage vestlus.
Tänage õpilasi eksamil osalemise eest.